

Brå nedgang for bedriftene: Kan bli bratt fall for olje og gass

Høy usikkerhet inkl oljepris og tiltak - og store forskjeller

KONJUNKTURBAROMETER
for Sør-Norge

Mai 2020

SpareBank
SR-BANK

Hovedpunkter i Konjunktur- barometeret

1

1 Brått fall i bedriftenes forventninger, særlig oljerelatert

2020 skulle bli året der oppgangen fortsatte for norsk næringsliv, om enn i noe saktere tempo enn i 2019. Koronaviruset og oljeprisfallet endret alt, både for verdensøkonomien og norsk økonomi. Hovedindeksen for Sør-Norge var på 58 prosent i forrige rapport (januar 2020), som indikerte at et flertall av bedriftene ventet vekst. Nå har hovedindeksen falt til 44 prosent. Det innebærer at 56 prosent av bedriftene venter nedgang kommende 12 måneder sammenlignet med foregående 12 måneder. Delindeksen økonomisk utvikling siste 12 måneder er på 47 prosent. Indeksen for ansatte er også på 47 prosent. Mange er for tiden permittert og permitteringsreglene er endret. Det er derfor noe usikkert hvordan indekser for ansatte skal tolkes. Det mest nærliggende er at den tolkes som den faste arbeidsstokken. Nivået på 47 prosent kan således tolkes som om at den faste arbeidsstokken skal noe ned de neste 12 månedene. Det innebærer at mange av de permitterte kommer tilbake, men ikke alle, og at arbeidsledigheten ikke kommer ned på nivået før korona (2,5%) i løpet av de neste 12 månedene. Trolig vil ledigheten komme ned omkring 4% i løpet av det neste året. Indeksen for omsetning er på 45 prosent, lønnsomhet og investering er lavest på 41 prosent. Ordreserven, som er en viktig vendepunktindikator, er på lave 43 prosent.

I denne runden er det inkludert ekstra spørsmål om forventet utvikling neste tre måneder. For bedriftene samlet sett er denne indeksen for omsetning på 47 prosent, som er litt høyere enn 45 prosent for 12 måneder nevnt over. Det vil si at en liten overvekt venter nedgang neste 12 mnd. Omsetningen i næringslivet neste tre måneder blir således trolig litt lavere enn forrige tre måneder. Vi nærmer oss bunnen. Men dersom vi ser på oljebedriftene, er indeksen for omsetning neste 3 måneder på veldig lave 27 prosent. Det betyr at nær tre av fire oljebedrifter venter nedgang de neste tre månedene.

2

2 Nedgang for alle næringer (og fylker), markerte forskjeller

Hovedkategoriene viser en hovedindeks lavere enn 50 for alle bransjer, som betyr at det er flere negative enn positive bedrifter. Industri og bygg/anlegg er lavest på 42 prosent. Industri var på 63 prosent i forrige runde og har den største nedgangen. Varehandel er på 48 prosent. Andre bransjer (samlekategori) er på 43 prosent. Her inngår noen av delbransjene som har blitt påvirket mest og minst, herunder reiseliv, transport og offentlig sektor. Hovedindeksen for overnatting og servering har falt kraftig fra 68 til 21 prosent. Transport og lagring har falt fra 45 til 29 prosent. Kultur og fritid har falt fra 61 til 28 prosent. Offentlig sektor er mye mindre påvirket. Der har hovedindeksen falt fra 49 til 45 prosent, og med størst nedgang i den tilbakeskuende delindeksen (54 til 38 prosent), som indikerer at mye av nedgangen er tilbakelagt. Det er store fylkesvise forskjeller hva gjelder økt utvikling siste 12 mnd (Agder lavest, dernest Rogaland, Vestland og Oslo sideveis) og forventning til omsetning neste 3 mnd (Stor-Oslo lavest, så Rogalandm Vestland sideveis og Agder opp). Alle fylker har for øvrig hovedindeks nær 44% (Oslo og Rogaland var høyest i forrige rapport) som kan indikere at fylkene over tid forventes å påvirkes ganske likt, men med ulik påvirkning over tid. For bedrifter med oljeeksponeringer har hovedindeksen falt mye, fra 68 prosent i januar til nær 40 prosent nå (bedrifter uten olje fra 56 til 45 prosent). Delindeksene tyder på at aktiviteten har holdt seg oppe, men er i ferd med å falle markert fremover.

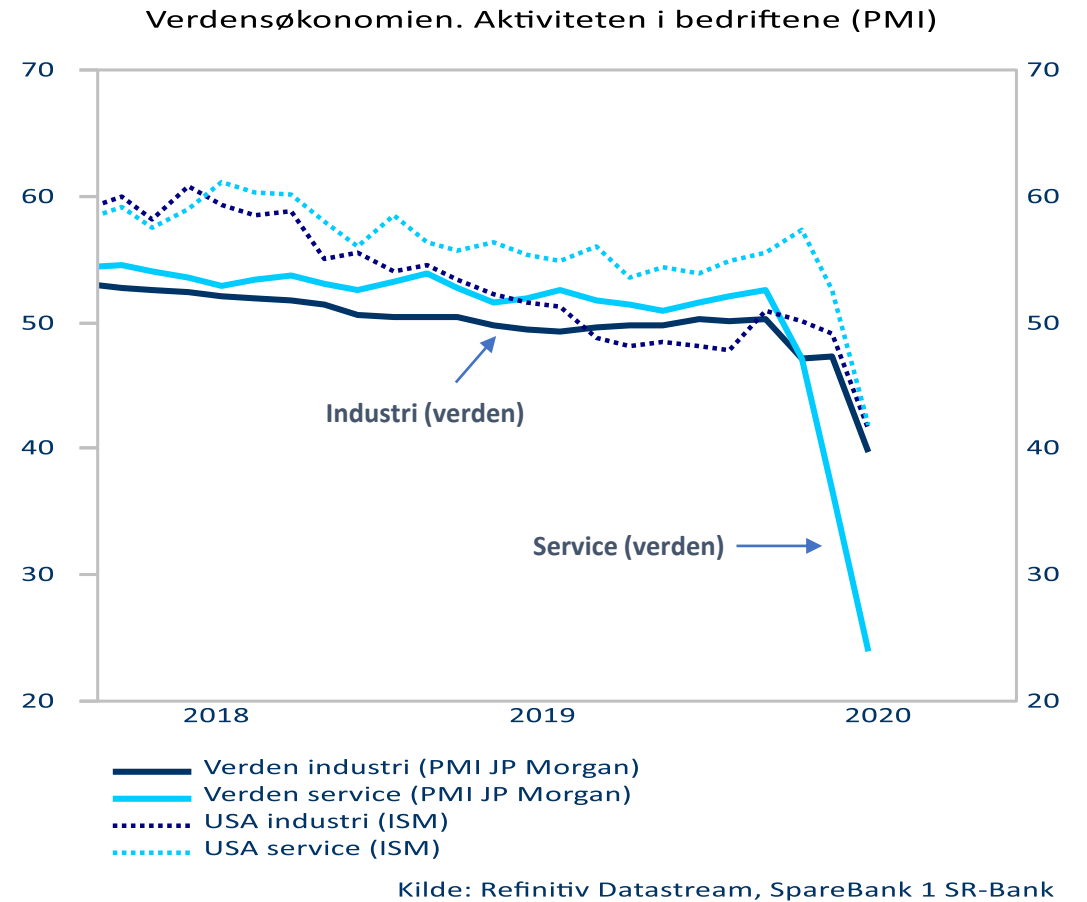
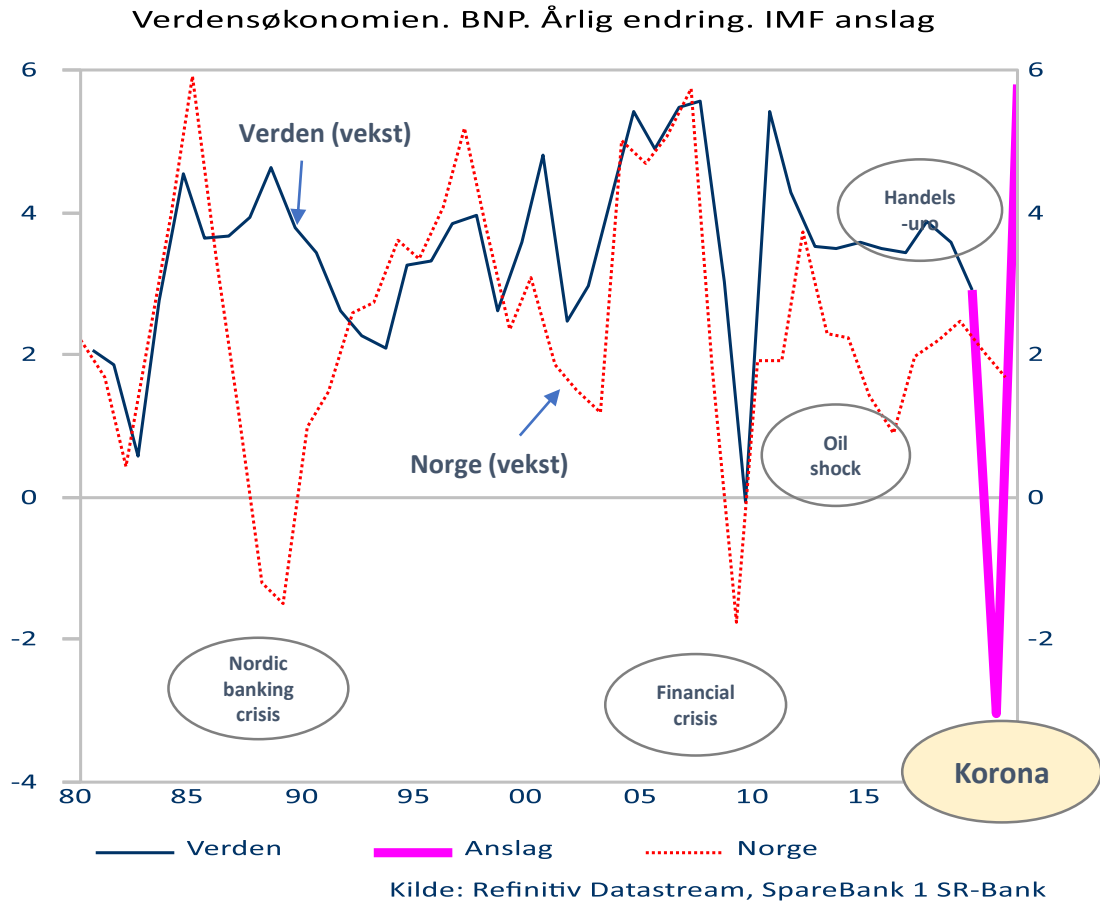
3

3 Mange permitterte og høy ledighet – støttetiltak hjelper

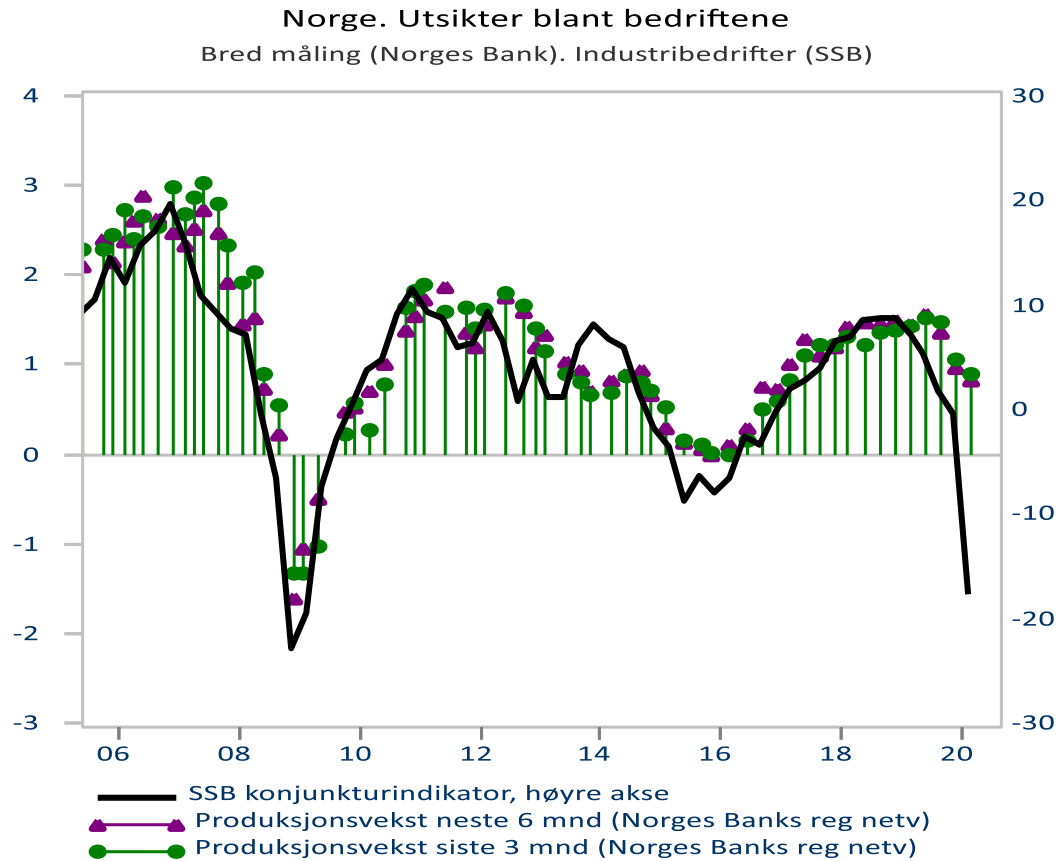
Koronautbruddet og smitteverntiltakene har ført til lavere aktivitet mange steder. Mange land innført kraftige støttetiltak for å dempe nedturen, både for å bedre likviditet, overføre penger til folk og bedrifter, samt lavere renter. I Norge er det gjort kraftfulle grep som summerer seg til nær 400 milliarder kroner (inkl likviditetstiltak), ca 13% av BNP.

I Norge har lavere aktivitet ført til mange permitterte og disse inkluderes i den offisielle statistikken over ledige. NAVs daglige oppdatering over søknader om dagpenger på grunn av permittering har økt dramatisk siden korona, til nær 15% av arbeidsstyrken. Arbeidsledigheten har, av ulike årsaker, ikke steget like mye. Den ukentlige oppdateringen viser 7,8 prosent helt ledige per 12. mai. Det er ned fra 8,8 prosent uken før, og litt over 10 prosent på det høyeste. I tillegg kommer delvis ledige og på tiltak og inkluderes disse har ledigheten falt fra 15,5 prosent 7. april til 13,9% 12. mai.

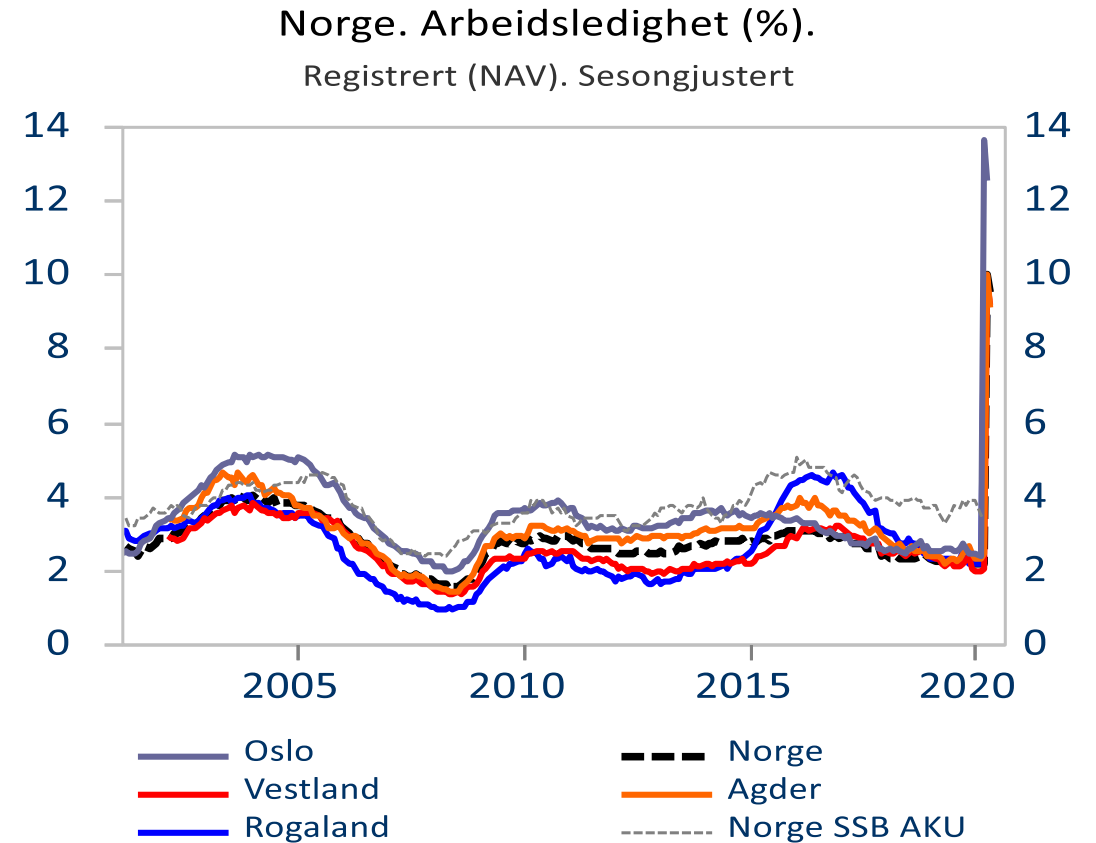
Kraftig fall i verdensøkonomien i 2020 pga korona, ventes at noe gjeninnhentes i 2021

Norsk økonomi – kraftig nedgang og høy arbeidsledighet

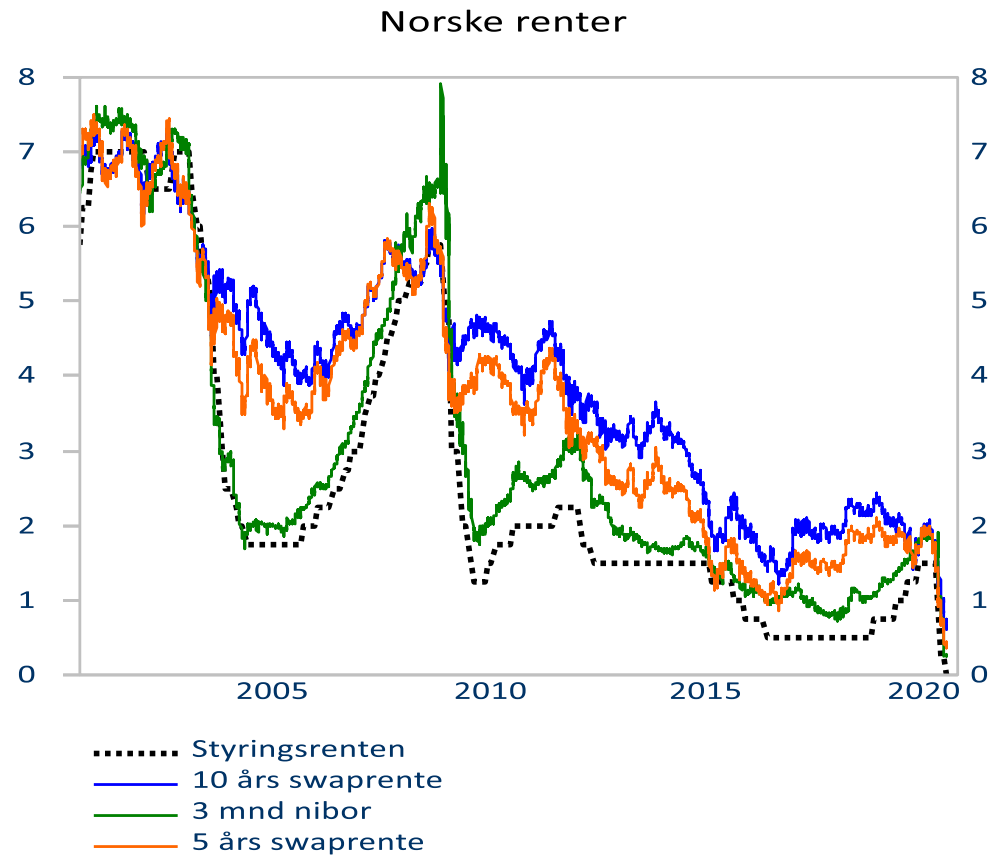

Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

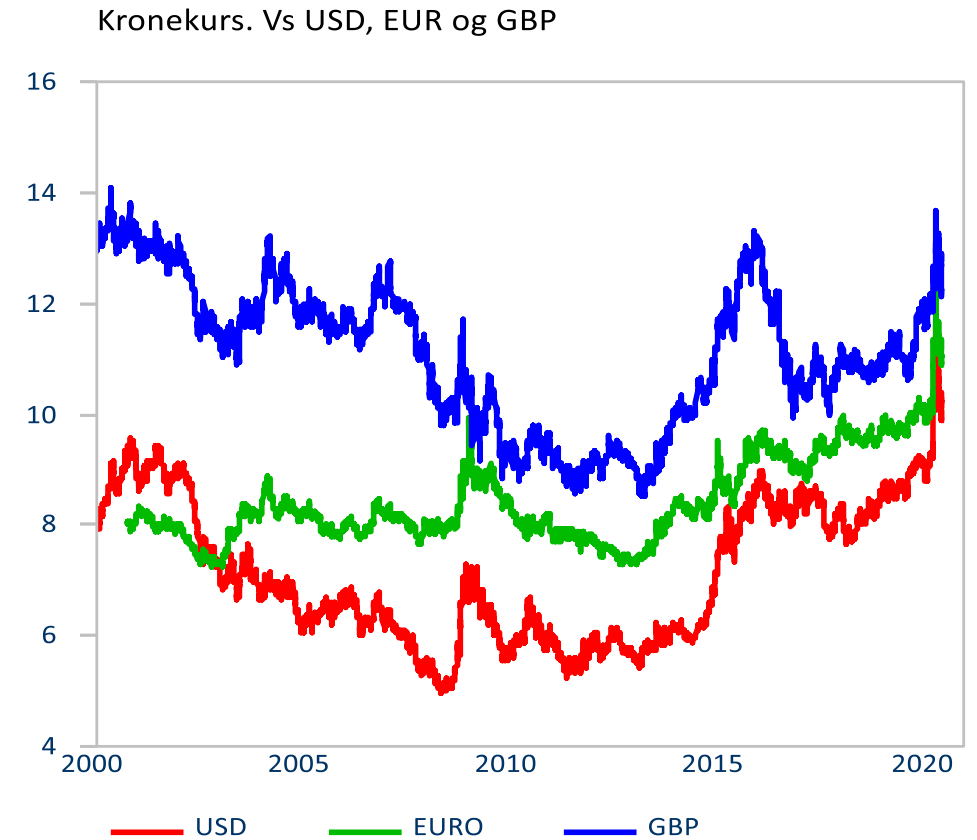

Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Lavere renter og svakere valutakurs

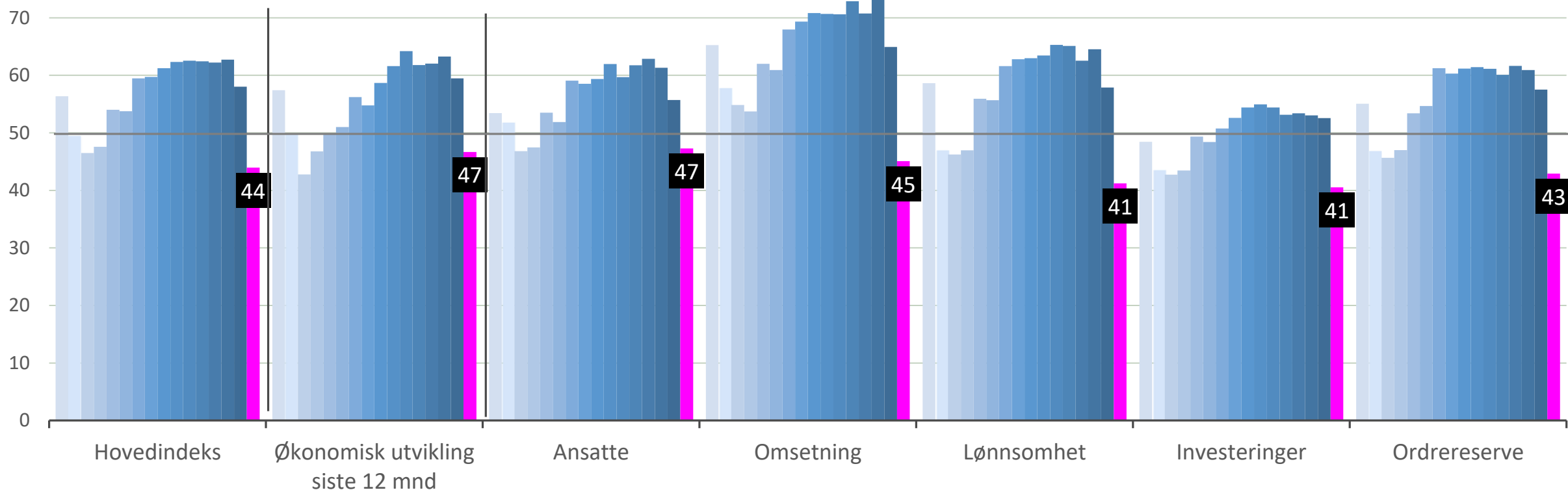
Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Andel bedrifter (i % som venter oppgang), inkl Stor-Oslo fra Q2 2018

■ Q4 2014 ■ Q3 2015 ■ Q4 2015 ■ Q1 2016 ■ Q3 2016 ■ Q4 2016 ■ Q2 2017 ■ Q3 2017 ■ Q4 2017 ■ Q2 2018 ■ Q3 2018 ■ Q4 2018 ■ Q2 2019 ■ Q3 2019 ■ Q4 2019 ■ Q2 2020

Hovedindeks er gjennomsnitt av seks delindikatorer. Økonomisk utvikling gjelder siste 12 måneder. De andre delindekser er forventning neste 12 måneder

1

Brått fall i bedriftenes økonomiske utvikling og forventninger pga korona og oljenedgang

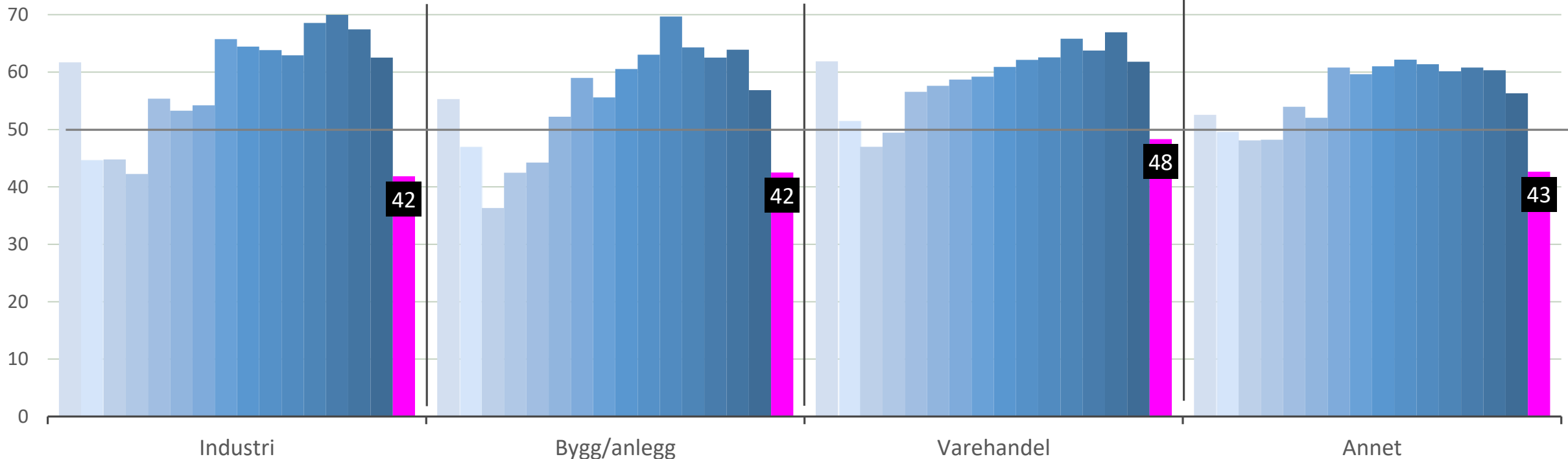
Dramatisk endring i forbruket

SpareBank 1
SR-BANK

Andel bedrifter (i % som venter oppgang), inkl Stor-Oslo fra Q2 2018

■ Q4 2014 ■ Q3 2015 ■ Q4 2015 ■ Q1 2016 ■ Q3 2016 ■ Q4 2016 ■ Q2 2017 ■ Q3 2017 ■ Q4 2017 ■ Q2 2018 ■ Q3 2018 ■ Q4 2018 ■ Q2 2019 ■ Q3 2019 ■ Q4 2019 ■ Q2 2020

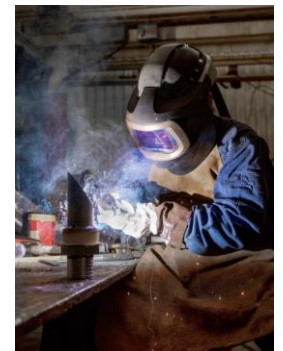
Hovedindeks er gjennomsnitt av seks delindikatorer. Økonomisk utvikling gjelder siste 12 måneder. De andre delindekser er forventning neste 12 måneder

2

Markert nedgang for alle bransjer, men kraftigst i industrien (og store forskjeller i varehandel)

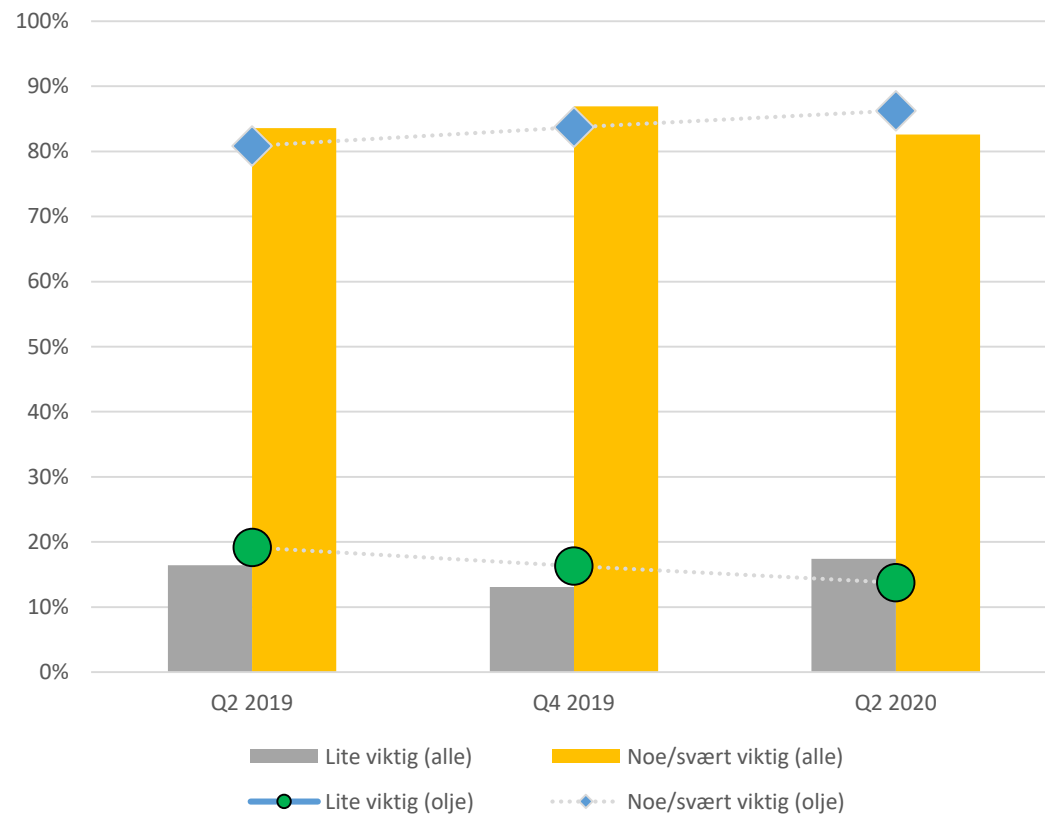
Energibransjen har fått flere bein å stå på de siste årene

- Fornybar energi (og energisystemer)
 - Havbruk
 - Infrastruktur
 - Mer eksport
 - I tillegg til norsk sokkel
-
- Utviklingen, herunder tiltak som kan dempe nedgangen, på alle disse områder blir viktig fremover

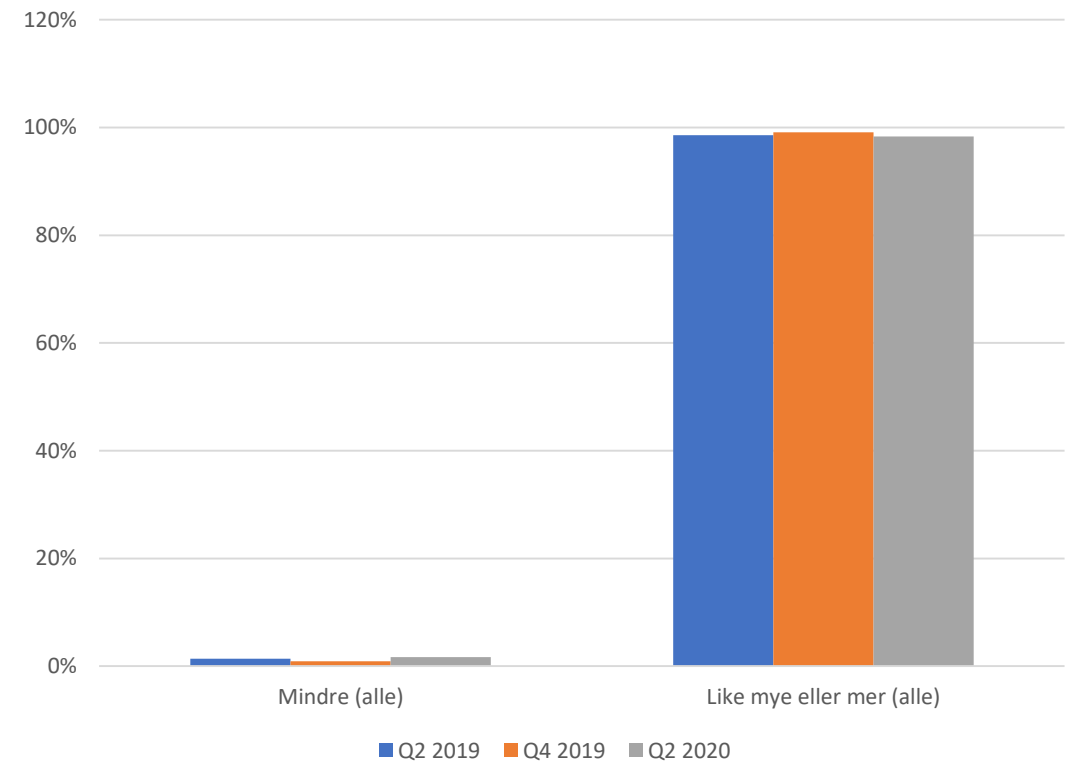

Bærekraft er fortsatt viktig

Hvor viktig er arbeidet med bærekraft, strategisk sett?

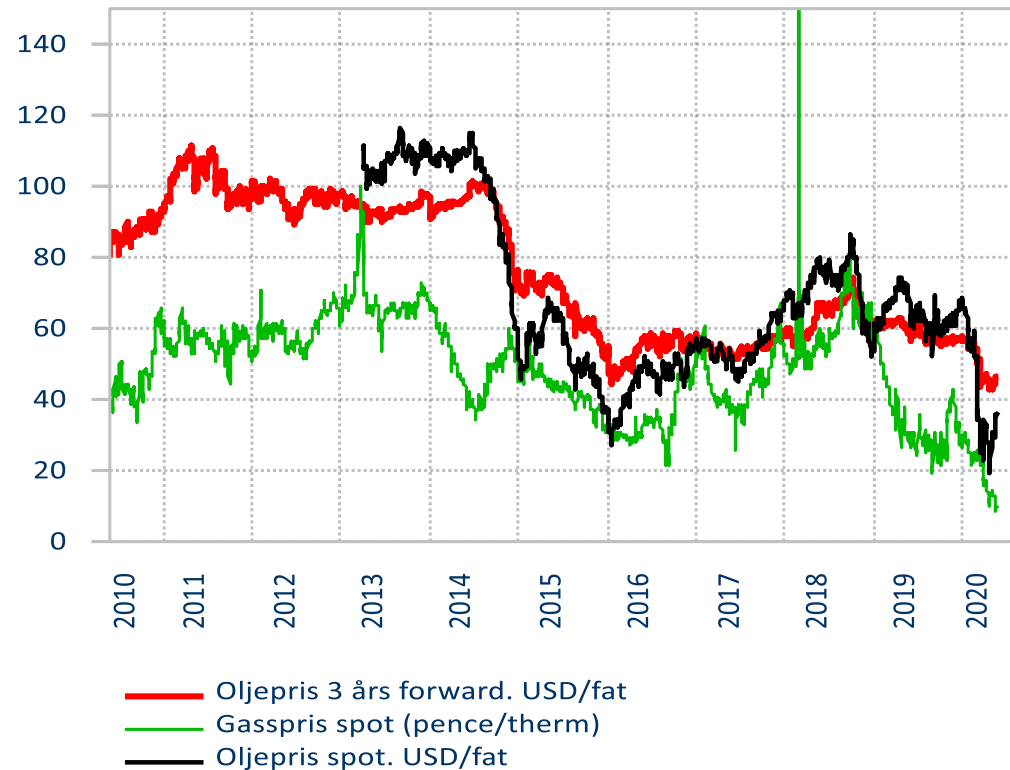

Tror du virksomheten fremover vil jobbe mer, mindre eller like mye som i dag med bærekraft?

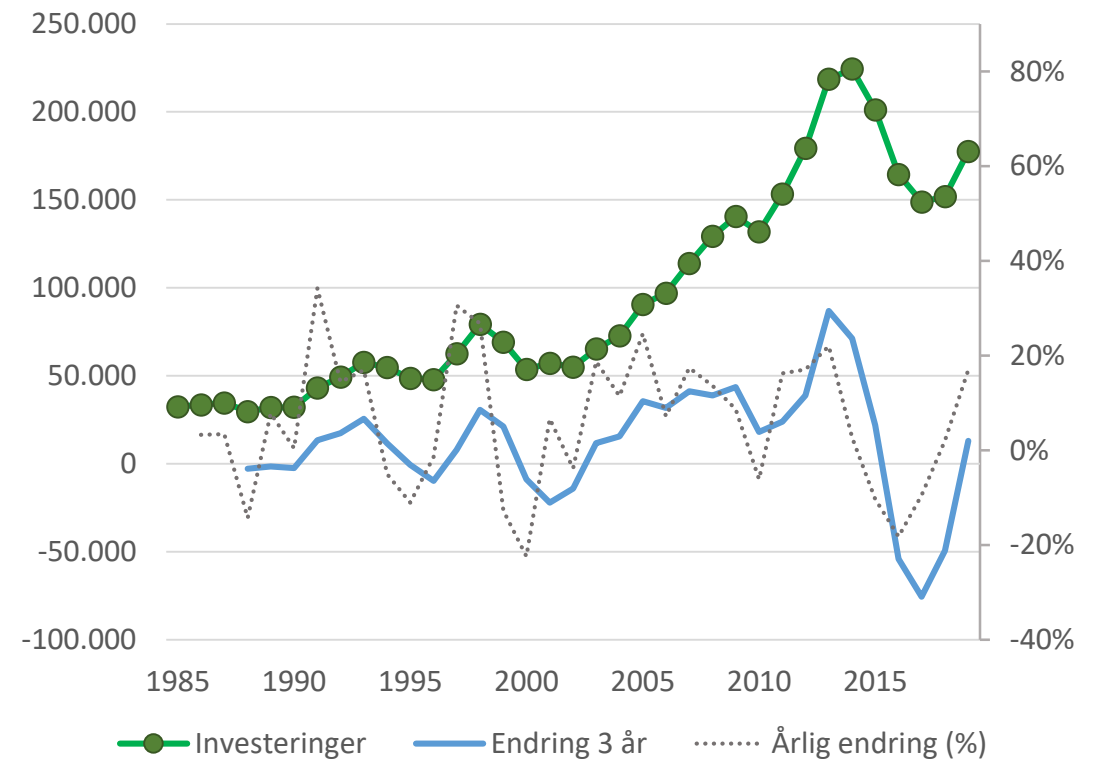
Oljenedgang hadde blitt til oppgang i 2019, men stor usikkerhet fremover om 2020 og veien videre

Olje- og gasspris

Kilde: Refinitiv DatastreamSR-Bank

Oljeinvesteringer på norsk sokkel. Mrd kr og endring (%)

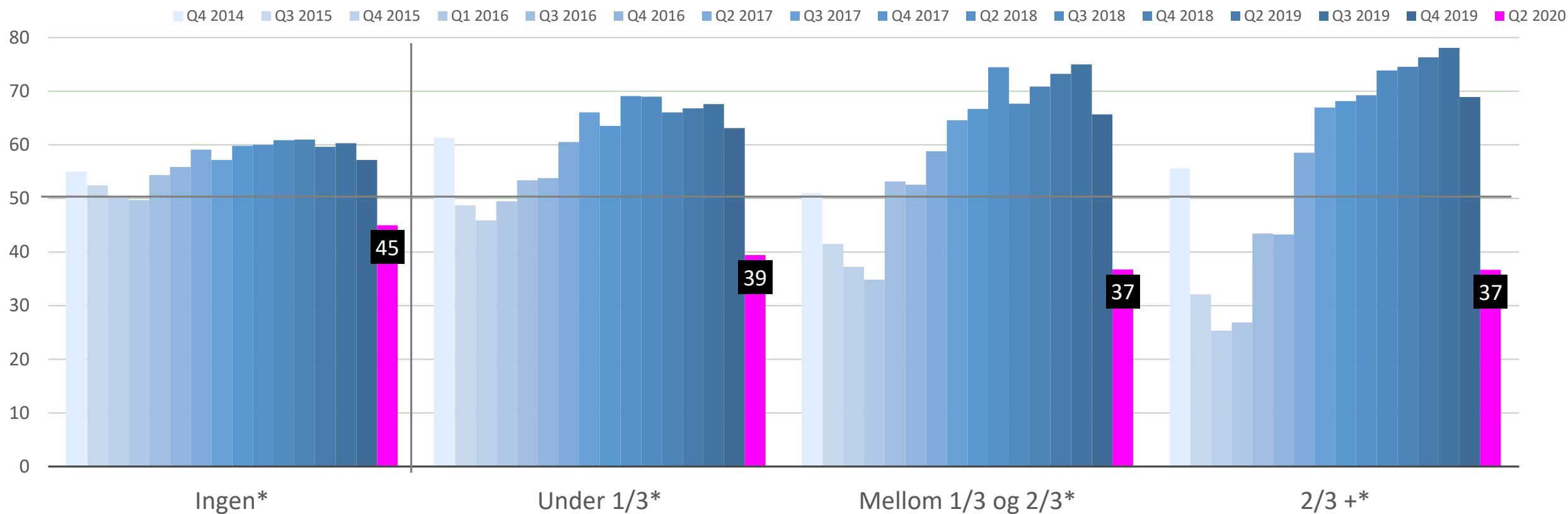

2015-17: Oljenedgang
2019: Oppgang
Nå: Usikre utsikter

Forventningen blant bedriftene etter oljeeksponering

Andel bedrifter (i % som venter oppgang)

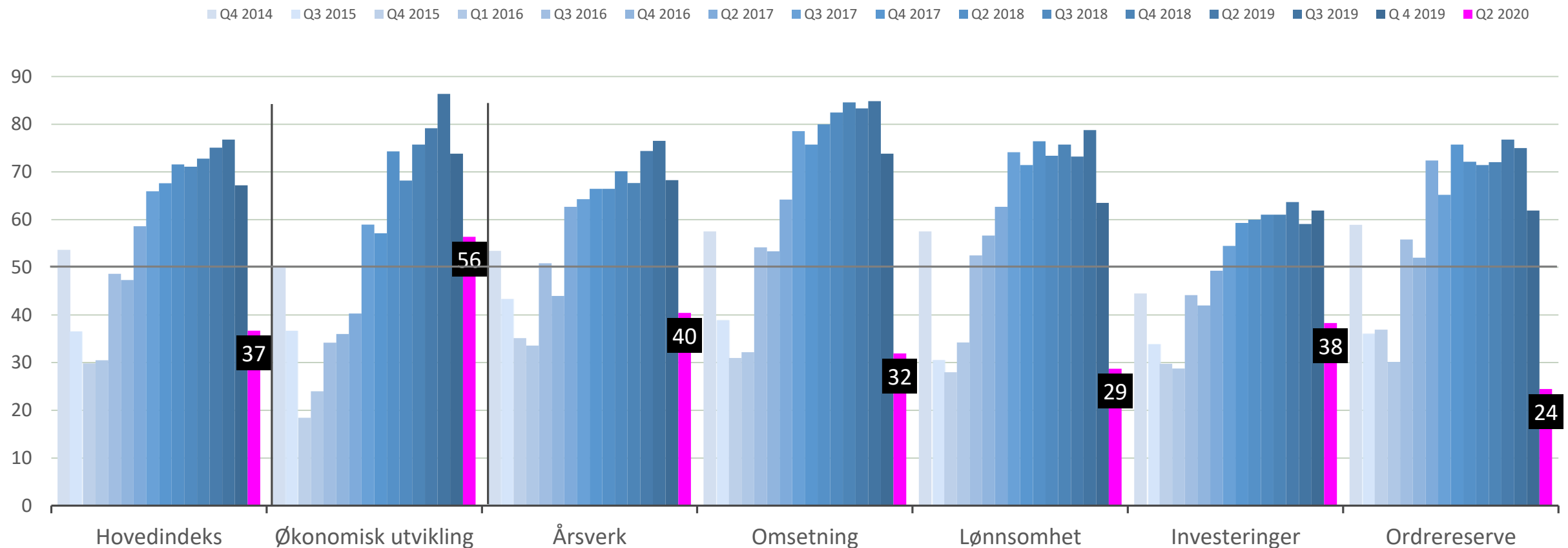

Andel av omsetningen som er knyttet til oljevirkosomhet

3

Størst fall og lavest forventninger innen olje

Bedrifter med mer enn 1/3 av omsetning mot oljen (% som venter oppgang)

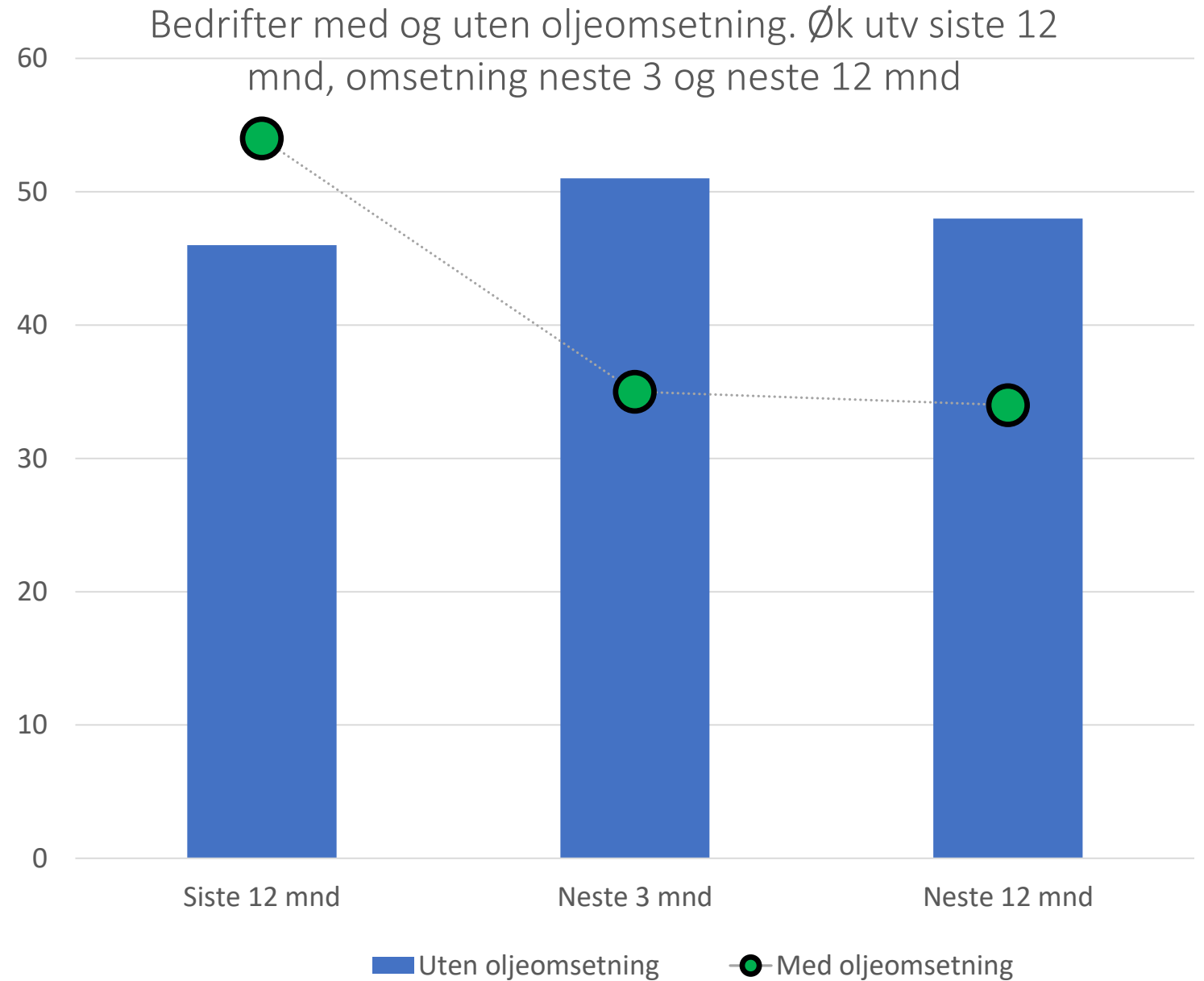
Hovedindeks er gjennomsnitt av seks delindikatorer. Økonomisk utvikling gjelder siste 12 måneder. De andre delindekser er forventning neste 12 måneder

4

Markert fall i forventninger i oljebedriftene – forventet fall i ordreservert større enn i 2015

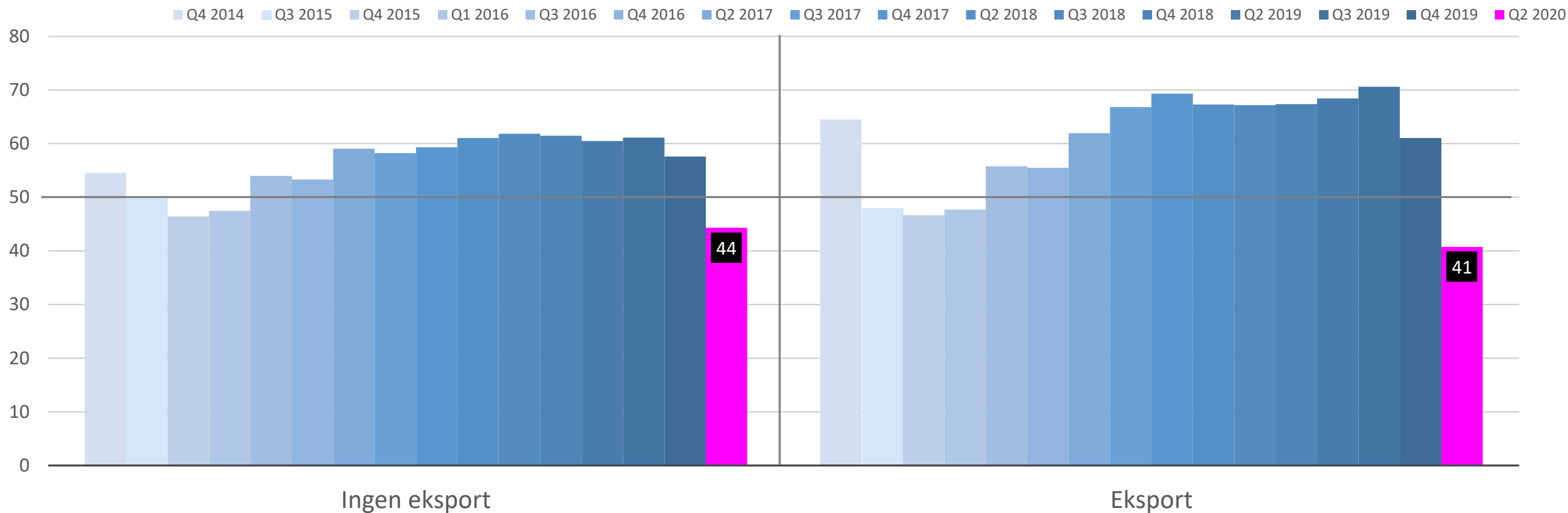
Oljebedrifter
venter kraftig
fall neste 3
mnd

5

Forventningen blant bedriftene etter eksport

Andel bedrifter (i % som venter oppgang)

Andel av omsetningen som er knyttet til oljevirkosomhet

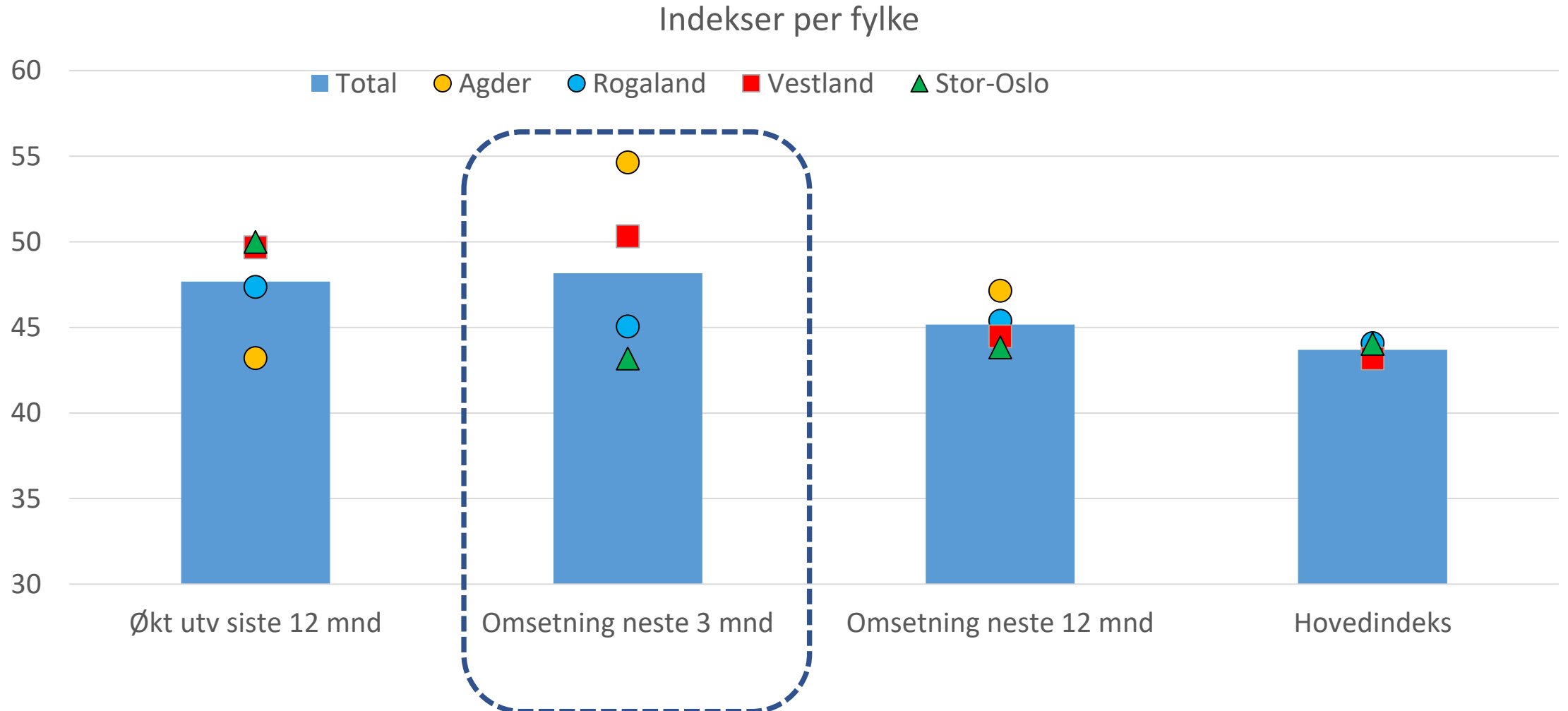
6

Svakere i eksportbedrifter pga korona og oljenedgang

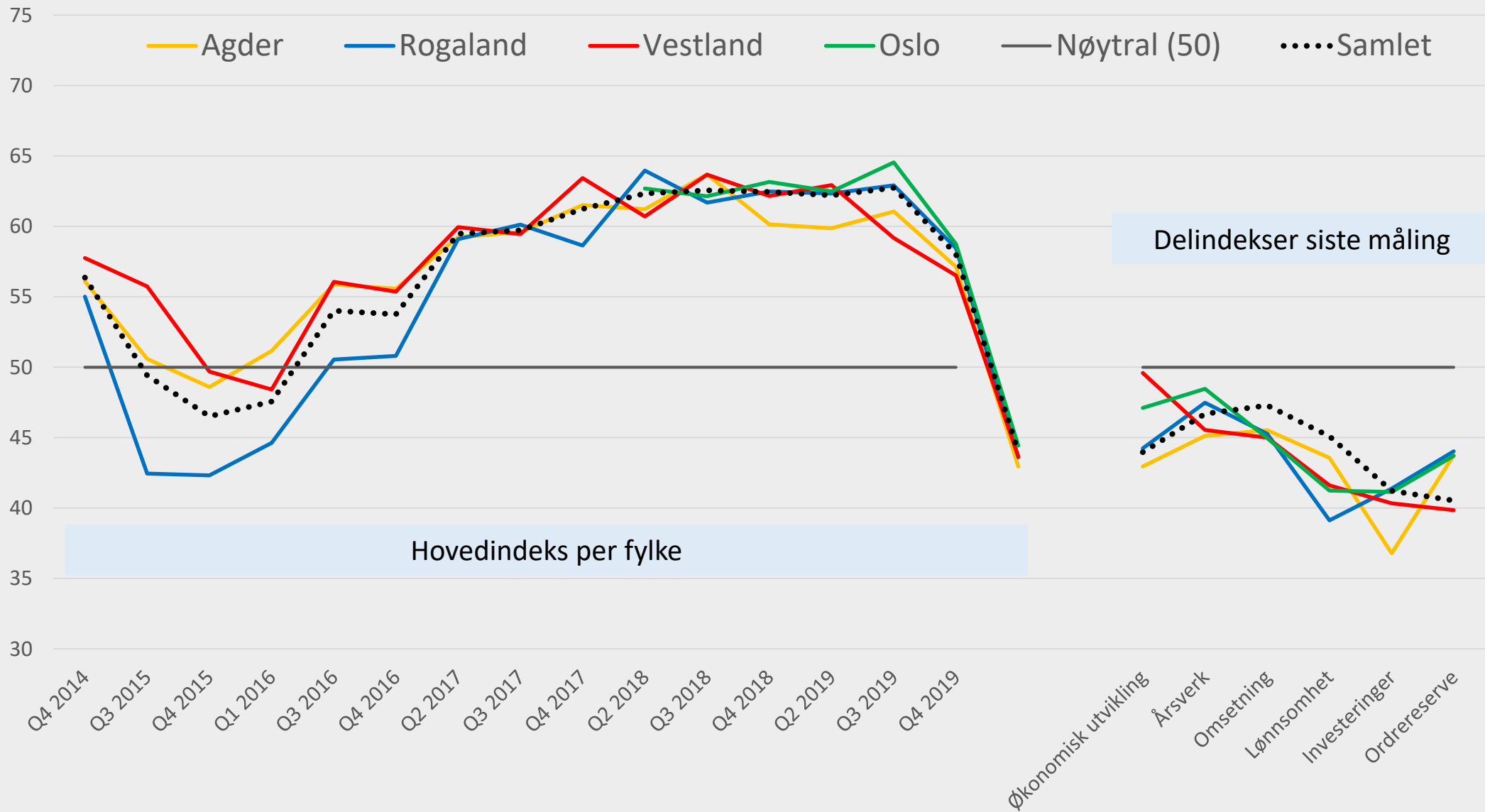

Fylkesvise utsikter – store
forskjeller neste 3 mnd

Store fylkesvise forskjeller neste 3 mnd

Fylker. Hovedindeks og delindekser per siste måling

Merker lite
til korona og
oljeprisfall

SpareBank 1
SR-BANK

Risiko, usikkerhet og støtdempere

Risiko og usikkerhet

- **Stor usikkerhet fremover: korona, økonomi, finansmarked og oljepris – støttepakke for energi og klima?**
- **Gjenåpning etter korona: hvor raskt og hvor mye?**
- **Ringvirkninger av korona inkl boligmarked**

Støtdempere

- **Myndigheter demper nedgang med penge- og finanspolitikk**
- **Lav rente, økt oljepengebruk, svakere valutakursen, solide statsfinanser**
- **Omstilling i bedriftene**

Brå nedgang for bedriftene: Kan bli bratt fall for olje og gass

Høy usikkerhet inkl oljepris og tiltak - og store forskjeller

KONJUNKTURBAROMETER
for Sør-Norge

Mai 2020

SpareBank
SR-BANK